

Η ΑΡΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ

Γεωπολιτικά και πληθυσμιακά

Η Συρία είναι μία από τις κρατικές οντότητες που δημιουργήθηκαν μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο και τη διανομή των οθωμανικών εδαφών της Ανατολής μεταξύ Βρετανίας και Γαλλίας.

Η Γαλλία, ως εντολοδόχος της Κοινωνίας των Εθνών, κατέλαβε την περιοχή που αντιστοιχεί στις σύγχρονες επικράτειες του Λιβάνου και της Συρίας, αλλά και στον τουρκικό Νομό Χατάι –το οθωμανικό Σαντζάκι της Αλεξανδρέττας. Αυτό το τμήμα, στο

οποίο υπάγεται και η ιστορική πρωτεύουσα Αντιόχεια, παραχωρήθηκε το 1939 από τη γαλλική κυβέρνηση στην τουρκική.

Ανεξάρτητο κράτος έγινε η Συρία το 1946, όταν αποχώρησε και το τελευταίο σύνταγμα του γαλλικού στρατού.

Τα επόμενα στοιχεία αφορούν στη συριακή επικράτεια ως το 2011, δηλαδή πριν αρχίσει ο Εμφύλιος, πριν αυτονομηθούν διάφορες περιοχές και πριν κατακτηθεί το Β, ΒΑ και Α τμήμα της χώρας από τις δυνάμεις του ΙΣΙΣ («Ισλαμικό Χαλιφάτο»).

Εμβαδόν 185.180 τ. χλμ.

Η συνοριακή γραμμή έχει μήκος 2.413 χλμ. Από αυτά μόνον τα 183 χλμ είναι στη θάλασσα, δηλαδή το άνοιγμα της Συρίας στη Μεσόγειο αντιπροσωπεύει το 7,6% των συνόρων της. Απέναντί βρίσκονται τα νότια παράλια της Κύπρου: η Λάρνακα και το κατεχόμενο τμήμα του νησιού.

Σύνορα με την Τουρκία: 845 χλμ (35%). Σχέσεις τεταμένες. Κύρια προβλήματα: το θέμα των Κούρδων, η διαχείριση των νερών του Ευφράτη, το συριακό πετρέλαιο και οι θρησκευτικές-δογματικές διαφορές.

Με το Ιράκ: 596 χλμ (24,7%). Σχέσεις ιδιαίτερα τεταμένες. Η κοντινότερη ιρακινή πόλη είναι η Μοσούλη στον Τίγρη (Β. Ιράκ).

Με την Ιορδανία: 356 χλμ (14,8%). Οι εχθρικές σχέσεις είχαν αρχίσει να εξομαλύνονται με αργούς ρυθμούς. Το Αμμάν (πρωτεύουσα της Ιορδανίας) απέχει 104 χλμ από τα σύνορα κι άλλα 109 χλμ από τη Δαμασκό.

Με το Ισραήλ: 74 χλμ (3,1%). Εμπόλεμη κατάσταση. Ισραηλινή κατοχή του μεγαλύτερου μέρους των Υψιπέδων του Γκολάν από το 1967 (έκταση 1.675 τ. χλμ μαζί με τη νεκρή ζώνη).

Με τον Λίβανο: 359 χλμ (14,8%). Σχέσεις εξαιρετικά περίπλοκες. Η Δαμασκός απέχει 109 χλμ από τη Βηρυτό. Μικρή απόσταση, αλλά μεσολαβούν οι οροσειρές του Αντιλιβάνου και Λιβάνου κι ανάμεσα τους η Κοιλιάδα της Μπεκάα.

Πληθυσμός: π. 18.000.000. Αγροτικός στην πλειονότητα, με έντονες τάσεις αστικοποίησης. Πρωτεύουσα: Δαμασκός, στις παρυφές της ερήμου, στο ΝΔ τμήμα της χώρας. Έχει αναπτυχθεί σε βάρος της όασης και την έχει αφανίσει. Κάτοικοι π. 1.800.000.

Η μεγαλύτερη πόλη της Συρίας, με μακριά αστική παράδοση, είναι το Χαλέπι στα ΒΔ. Κάτοικοι π. 2.100.000. Άλλες πόλεις: το Χομς και η Χάμα στην κοιλάδα του Ορόντη, η Λατάκια, το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, το Ντίρ εζ-Ζορ στα ΒΑ και η παρευφράτεια Ράκκα στη Β. Συρία.

Διοικητικά η χώρα είναι χωρισμένη σε 14 Κυβερνεία (περιφέρειες).

Θρησκείες, δόγματα (ποσοστά κατά προσέγγιση)

Μουσουλμάνοι Σουνίτες 72%

Μουσουλμάνοι Σιίτες 2%

Αλαουίτες, μουσουλμανικός κλάδος των Σιτών, στον οποίο ανήκει και η προεδρική οικογένεια των Άσαντ, 12%

Δρούζοι 3%

Χριστιανοί 10%, εκ των οποίων το 4-5% είναι Ορθόδοξοι. Μεγάλο κύμα μετανάστευσης προς την Ευρώπη και την Αμερική.

Χριστιανορθόδοξη Μονή του αγίου Γεωργίου: το καθολικό (ανοικοδομήθηκε το 1860). Ιδρύθηκε από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό (527-565) στα βουνά της περιοχής του Χομς, για να φρουρεί το πέρασμα από την έρημο στις ακτές της Μεσογείου. Γύρω από το καστρομοναστήρο υπάρχουν τριάντα χριστιανικά χωριά με ορθόδοξο πληθυσμό τα περισσότερα.

Εθνοτικές ομάδες

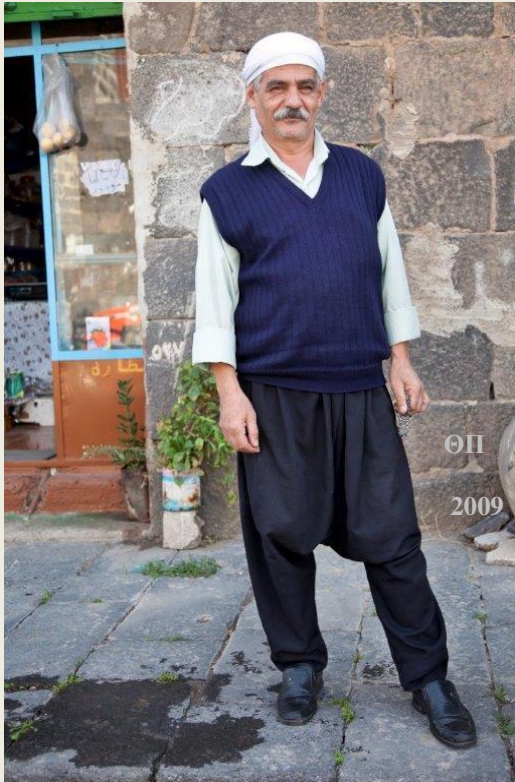
Άραβες και αραβοποιημένοι σε υπολογίσιμο βαθμό γηγενείς (Αραμαίοι, Αλαουίτες, Δρούζοι κλπ) 89%

Κούρδοι 6% - 8% με συνεχή αύξηση

Αρμένιοι 2%

Άλλοι: Ασσύριοι, Χαλδαίοι, Τσερκέζοι πρόσφυγες από τον Καύκασο, Τουρκομάνοι. Η παλαιά ελληνική κοινότητα (στις πόλεις: Λατάκια, Χαλέπι, Χάμα, Δαμασκός) έχει συρρικνωθεί δραματικά στη διάρκεια του 20ού αι. Το 2000 οι Έλληνες ήταν περίπου 1.000.

Παλαιστίνιοι πρόσφυγες σε στρατόπεδα: π. 200.000.

Δρούζος με λευκό κεφαλομάντηλο (χαρακτηριστικό των Δρούζων του Λιβάνου, της Συρίας και του κατεχόμενου Γκολάν). Κατοικεί στη Σουέιντα, ημιορεινή κωμόπολη στο Ντζέμπελ ελ-Ντρουζ κοντά στα σύνορα Συρίας-Ιορδανίας

apan.gr

Τα κυριότερα γεωφυσικά

Η επικράτεια χωρίζεται σε τέσσερις διακριτές περιοχές (και τέσσερις κλιματολογικές ζώνες). Από τη Μεσόγειο προς το Ιράκ:

Η στενή παραθαλάσσια ζώνη ανάμεσα στα σύνορα Συρίας-Τουρκίας και Συρίας- Λιβάνου (με πολλά μικρά λιμάνια και δύο τεχνητά: Λατάκια και Μπανιάς)

Η εύφορη κοιλάδα του ποταμού Ορόντη και η χαμηλή οροσειρά που εκτείνεται μεταξύ κοιλάδας και θάλασσας

Η άνυδρη στέπα και η έρημος

Ο σιτοβολώνας της Ντζαζίρα ή Ντζεζιρέχ / αρχαίας Μεσοποταμίας (ΒΑ Συρία, ανάμεσα στον Μέσο Ευφράτη και τον Τίγρη, σύνορα Συρίας-Τουρκίας-Ιράκ). Κατοικείται από Κούρδους, Ασσύριους, Αραμαίους και Άραβες (Μουσουλμάνοι Σουνίτες στην πλειονότητα και μικρές ομάδες Χριστιανών).

Η έρημος, με το στέρεο χόμα που θρύβεται εύκολα λόγω ξηρασίας, καλύπτει το 58% του συριακού εδάφους. Περιβάλλεται από μία στεπώδη και ημιστεπώδη ζώνη και είναι αραιοκατοικημένη. Αποτελεί το βορινό τμήμα της αραβικής ερήμου.

Τα δύο μεγάλα διακρατικά ποτάμια που διαρρέουν τη χώρα υπήρξαν ανέκαθεν κύριοι παράγοντες της διαμόρφωσης του πολιτιστικού χαρακτήρα και των ιστορικών εξελίξεων στη Μέση Ανατολή.

Ορόντης. Πηγάζει από την Κοιλιάδα της Μπεκάα και κατευθύνεται προς Βορρά. Κατεβαίνει από τον Λίβανο, διαρρέει την Κοίλη Συρία και εκβάλλει στα τουρκικά παράλια της Μεσογείου κοντά στην Αντιόχεια / Αντάκια. Στη λεκάνη απορροής του, καθώς και στη στενή παράκτια ζώνη πέρα από τα βουνά, ήταν συγκεντρωμένη από τα πανάρχαια χρόνια η πλειονότητα του πληθυσμού.

Ευφράτης. Πηγάζει από την Α. Τουρκία, όπου μεταξύ 1980-2000 έχουν κατασκευαστεί είκοσι φράγματα που προξένησαν εκτεταμένες και μη αναστρέψιμες καταστροφές στο οικοσύστημα της Μέσης Ανατολής. Από τον Βορρά της Συρίας έως την είσοδό του στο Ιράκ ο Μέσος Ευφράτης δέχεται τα νερά δύο μεγάλων παραπόταμων και πολλών μικρότερων. Το συριακό του τμήμα έχει μήκος 600 χλμ.

Οροσειρές

Ανσαρίγιε (θα τη βρείτε και με πολλές άλλες ονομασίες), κορφές στα 1.730 και 1526 μ. Από Βορρά προς Νότο, από τα σύνορα Τουρκίας-Συρίας ως τον Λίβανο κι ανάμεσα στη Μεσόγειο και την κοιλάδα του Ορόντη, εκτείνεται μία χαμηλή οροσειρά με έντονο

ανάγλυφο και εύφορες μικρές κοιλάδες. Στο βόρειο τμήμα της, που χωρίζει το Χαλέπι από τα παράλια της Μεσογείου, υπάρχουν πολλά πυκνοκατοικημένα χωριά. Εδώ ζουν οι Αλαουίτες που ελέγχουν πλήρως την ορεινή περιοχή και το μεγάλο λιμάνι της Λατάκιας. Όλα τα χωριά στη νότια απόληξη του βουνού κατοικούνται από Χριστιανούς. Πολλά από αυτά έχουν συμπαγή πληθυσμό Ορθοδόξων.

Λίβανος (ανήκει εξολοκλήρου στον Λίβανο) και Αντλίβανος (το δυτικό του τμήμα ανήκει στο κράτος του Λιβάνου, το ανατολικό στη Συρία). Οι δίδυμες οροσειρές, παράλληλες μεταξύ τους και παράλληλες με τη θάλασσα, κατευθύνονται από Βορρά προς Νότο. Η Κοιλάδα της Μπεκάα, ανάμεσά τους και σε υψόμετρο π. 1.000 μ, χωρίζει δύο εντελώς διαφορετικούς μικρόκοσμους. Ο Λίβανος έχει πολλά δάση, πολλά νερά, ευφορότατες κοιλάδες κι είναι εξαιρετικά πυκνοκατοικημένος.

Στον βραχώδη κι αφιλόξενο **Αντιλίβανο** δεν φτάνουν τα ευεργετήματα της Μεσογείου. Οι βροχές είναι ελάχιστες και τα περισσότερα εδάφη ακατάλληλα για καλλιέργεια. Κορφές στα 2.004, 2.616 και 2.629 μ.

Ερμών. Στα νότια του Αντιλιβάνου, ανάμεσα στη Δαμασκό και την κοιλάδα του Ιορδάνη, ορθώνεται ο Ερμών (2.814 μ). Το πανέμορφο χιονοσκεπές βουνό κλείνει βόρεια, δυτικά και νοτιοδυτικά τη Δαμασκό και καταλήγει στα κατεχόμενα Υψίπεδα του Γκολάν (κορυφή στα 1.226 μ).

Ισραηλινοί καταδρομείς στο κατεχόμενο τμήμα όρος Έρμων / Ερμών

Όλα αυτά τα βουνά, κατά μήκος της παράκτιας ζώνης, αποτελούν το φυσικό φράγμα που καθιστά αδύνατες τις επικοινωνίες ανάμεσα στη Μεσόγειο και τη μεσανατολική ενδοχώρα. Τα περάσματα ήταν και εξακολουθούν να είναι μόνον τέσσερα.

Ντζέμπελ ελ-Ντρουζ, επίσημα Ντζέμπελ ελ-Αράμπ (Ντζέμπελ = βουνό). Ανενεργό ηφαίστειο (1.803 μ) κοντά στα σύνορα με την Ιορδανία. Έχει δάση και εύφορες κοιλάδες. Κατοικείται κυρίως από Δρούζους που ήρθαν από τον Λίβανο μετά το 1860.

Για την ιστορική Συρία, δηλαδή την περιοχή από την Κιλικία και τον Αντίταυρο ως την Άκαμπα στην Ερυθρά Θάλασσα και από τη Μεσόγειο ως τη Μεσοποταμία, θα βρείτε πολλά στοιχεία στις Σημειώσεις Πανοράματος: Μέση Ανατολή Α, Β και Γ μέρος (στο Συνοδευτικό Υλικό της Συρίας). Δείτε και τους Χάρτες και άλλα πολλά συνοδευτικά στοιχεία. Για να συμπληρώσετε την εικόνα, πλοηγηθείτε στην Περιφέρεια της Νοτιοανατολικής Τουρκίας, περιοχή που αποτελούσε κάποτε τμήμα της ιστορικής βόρειας Συρίας.

Στην έρημο της Συρίας

Πεύκη η Χαλεπινή, ΒΔ Συρία – σύνορα με την Τουρκία

Στην Αρουάντ (αρχαία Αντάραδο), κοντά στα σύνορα Συρίας – Λιβάνου: μικρός ταρσανάς

Αρχείο της Πολιτιστικής Εταιρείας Πανόραμα (ΑΠΑΝ) apan.gr

Χάμα (στην Κοίλη Συρία)

Υδροτροχοί στον Ορόντη

